

KOMUNIKACJA MIEJSKA	NORMA BRANŻOWA	BN-77
	Komunikacja miejska Tabor autobusowy Barwy, tablice znaki i napisy	9396-03
		Zamiast BN-67/9396-03
		Grupa katalogowa V 21

26682

1. WSTĘP

Przedmiotem normy są barwy zewnętrzne i wewnętrzne tablice oraz znaki i napisy umieszczone zewnątrz i wewnątrz autobusów komunikacji miejskiej.

2. BARWY ZEWNĘTRZNE I WEWNĘTRZNE

2.1. Barwy zewnętrzne. Autobusy komunikacji miejskiej powinny mieć nadwozie o następujących barwach:

- dolna część nadwozia od dolnej krawędzi do dolnej krawędzi otworów okiennych - barwa czerwona,
- górna część nadwozia od dolnej krawędzi otworów okiennych oraz zderzaki - jeżeli nie są chromowane lub niklowane - barwa kości stoniowej.

W odniesieniu do autobusów PR 100 i PRU 110, nadwozie autobusu PR 100 może mieć barwę kości stoniowej i dwa pasy barwy czerwonej: jeden szerokości 64 cm, zaczynający się w odległości 50 cm od dolnej krawędzi nadwozia i drugi szerokości 10 cm - poniżej listwy dachowej; nadwozie autobusu PR 110 U może być barwy kości stoniowej z pasem barwy czerwonej o szerokości 700 mm, zaczynającym się w odległości 600 mm od dolnej krawędzi otworów okiennych.

Dopuszcza się stosowanie innych barw niż czerwona i kości stoniowej, jeżeli są one tradycyjnie związane z daną miejscowością, oraz eksploatację nowego taboru w barwach innych niż określa norma do czasu pierwszego malowania, w trakcie eksploatacji.

2.2. Barwy wewnętrzne. Górna część wewnętrzna nadwozia od dolnej krawędzi otworów okiennych i sufit powinny być utrzymane w barwie kości stoniowej. Część dolna wewnątrz nadwozia może być utrzymana w barwach odmiennych, ale w miarę możliwości jednolitych.

Przy stosowaniu płyt z laminatu lub lakierowanych zaleca się stosowanie płyt naśladowujących fornir i utrzymanych w naturalnych barwach drewna. Jeżeli będą to płyty naśladowujące forniry brzozy, sosny lub świerku, dopuszcza się stosowanie ich w jednym odcieniu zarówno na sufity, jak i boczne ściany.

3. TABLICE

3.1. Rodzaje tablic. Autobusy komunikacji miejskiej powinny mieć następujące tablice:

- a) tablica kierunkowa czołowa,
- b) tablica informacyjna kierunkowa boczna zewnętrzna i wewnętrzna,
- c) tablica liniowa przednia,
- d) tablica liniowa tylna,
- e) tablica - zjazd do zajezdni.

3.2. Wygląd tablic. Tablice powinny mieć następujące napisy i znaki:

- a) Tablica kierunkowa czołowa - jednostronny napis obejmujący numer linii, umieszczony z lewej strony oraz nazwy krańcowych przystanków z prawej strony.

Dopuszcza się inne obecnie stosowane rozwiązania.

Tablica powinna mieć wymiary świetlika i barwę białą.

Dla linii BIS - ponadto napis BIS umieszczony poziomo pod numerem linii. Wysokość liter i cyfr powinna być utrzymana w proporcji do wielkości tablicy i zapewnić czytelność z odległości 20 m w normalnych warunkach atmosferycznych. Cyfry i litery - czarne, napis BIS - litery czerwone. Tablica powinna mieć urządzenie oświetlające. W przypadku stosowania filmów, wskazówka powinna być zamocowana w obudowie świetlika.

- b) Tablica informacyjna boczną o barwie białej - dwustronny napis (w przypadku umieszczenia jej wewnątrz autobusu za boczną szybą) lub jednostronny napis (w przypadku umieszczenia jej na zewnątrz autobusu oraz w autobusach PR 100 i PR 110 U) obejmujący numer linii umieszczony z lewej strony, z tym że dla linii BIS napis BIS pod numerem linii oraz określenie przebiegu trasy, z podaniem krańcowych oraz ważniejszych przystanków na trasie.

Przebieg trasy może być przedstawiony w dowolny sposób, pod warunkiem że będzie estetyczny, przejrzysty i jednolity w całym taborze komunikacji miejskiej, eksploatowanym w danej miejscowości. Wysokość cyfr i liter powinna być utrzymana w proporcji do wielkości tablicy, ale nie powinna być mniejsza niż 20 mm.

Zgłoszona przez Instytut Kształtowania Środowiska
Ustanowiona przez Dyrektora Instytutu Kształtowania Środowiska dnia 6 lipca 1977 r.
jako norma obowiązująca w zakresie produkcji od dnia 1 stycznia 1979 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 35/1977 poz.118)

Wymiary tablicy powinny umożliwiać jej umieszczenie w miejscu przyjętym w danym typie autobusu lub zwyczajowo przyjętym w taborze komunikacji miejskiej danej miejscowości.

c) Tablica liniowa przednia powinna zawierać numer linii, z tym że dla linii BIS – także umieszczony poziomo pod numerem linii napis BIS. Wymiary tablicy: wysokość 270 mm, szerokość 360 mm. Wysokość cyfr numeru linii – 230 mm.

Zaleca się następujące barwy:

- dla linii dziennych: tablica – barwa biała, cyfry – barwa czarna, napis BIS – barwa czerwona,

- dla linii nocnych: tablica – barwa czarna, cyfry – barwa biała,

- dla linii pospiesznych: tablica – barwa biała, cyfry – barwa czerwona, napis BIS – barwa czerwona.

Zaleca się podświetlenie tablicy. W autobusach PR 100 i PR 110 U można nie stosować osobnej tablicy liniowej przedniej.

d) Tablica liniowa tylna powinna być identyczna z tablicą liniową przednią. W autobusach PR 100 i PR 110 U zamiast tablicy powinny być stosowane filmy.

e) Tablica zawiera po jednej stronie napis "Zjazd do zajezdni", a po drugiej stronie napis "Autobus uszkodzony", stanowiący stałe wyposażenie autobusu. Dopuszcza się podawanie nazwy zajezdni. Kształt tablicy dowolny, zaleca się prostokąt o wymiarach 250 mm x 360 mm. Wysokość liter – 35 mm, barwa – czerwona. Tablica – barwa biała.

3.3. Litery i cyfry tablic. W napisach na tablicach należy stosować litery i cyfry wg BN-67/9310-03. Barwa liter i cyfr – czarna, z wyjątkiem 3.2c), d), e).

3.4. Materiały. Do sporządzania tablic powinny być stosowane materiały trwałe i sztywne, jak blacha, tworzywa sztuczne itp.

3.5. Umieszczenie tablic. Tablice powinny być umieszczone w miejscach podanych na schematach wg rys. 1 ÷ 4, z tym że:

a) tablica kierunkowa czołowa powinna być umieszczona w specjalnym świetliku nad przednią szybą czołową;

b) tablice informacyjne boczne powinny być umieszczone następująco:

- w autobusach PR 100 i PR 110 – wewnątrz autobusu, za pierwszą szybą, za pierwszym wejściem poniżej górnej krawędzi otworu okiennego (zaleca się dodatkowe umieszczenie tablicy informacyjnej łącznie ze schematem układu komunikacyjnego danej miejscowości na szybie odblaskowej za kierowcą),

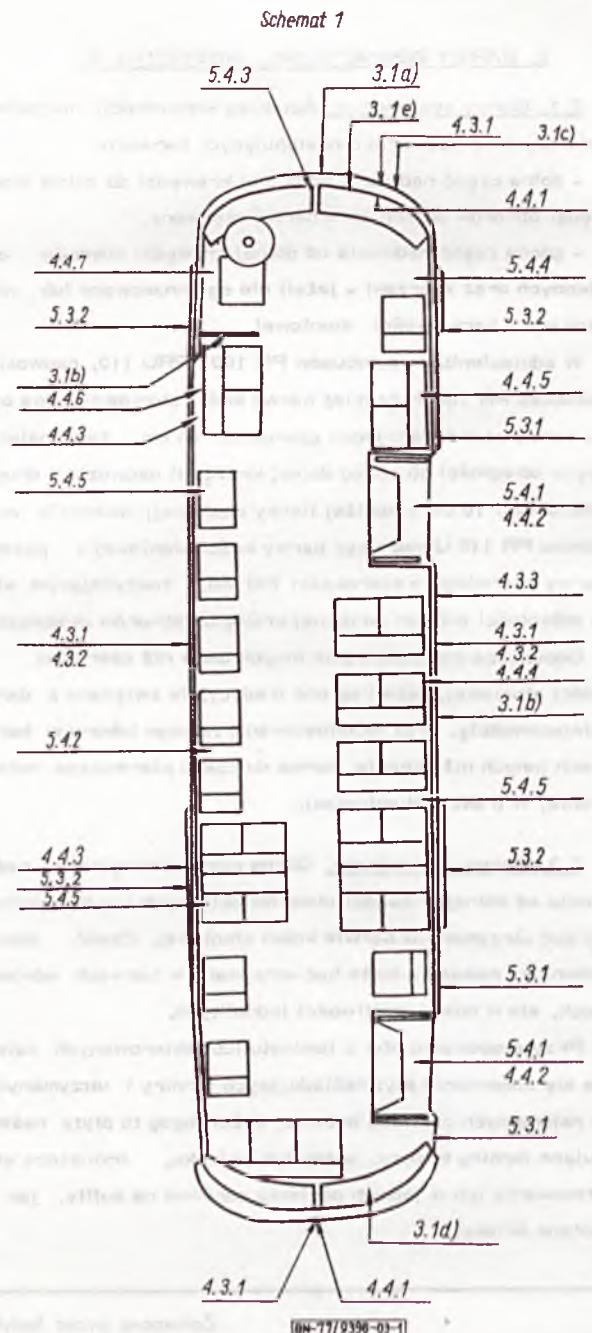
- w pozostałych typach autobusów – na zewnątrz autobusu w specjalnych uchwytach oraz wewnątrz autobusu na szybie odblaskowej za kierowcą (zaleca się w miarę możliwości umieszczanie tej tablicy w otworze okiennym, za szybą, za pierwszym lub przed drugim wejściem, ponadto zaleca się umieszczanie schematu układu komunikacyjnego da-

nej miejscowości na szybie odblaskowej za kierowcą);

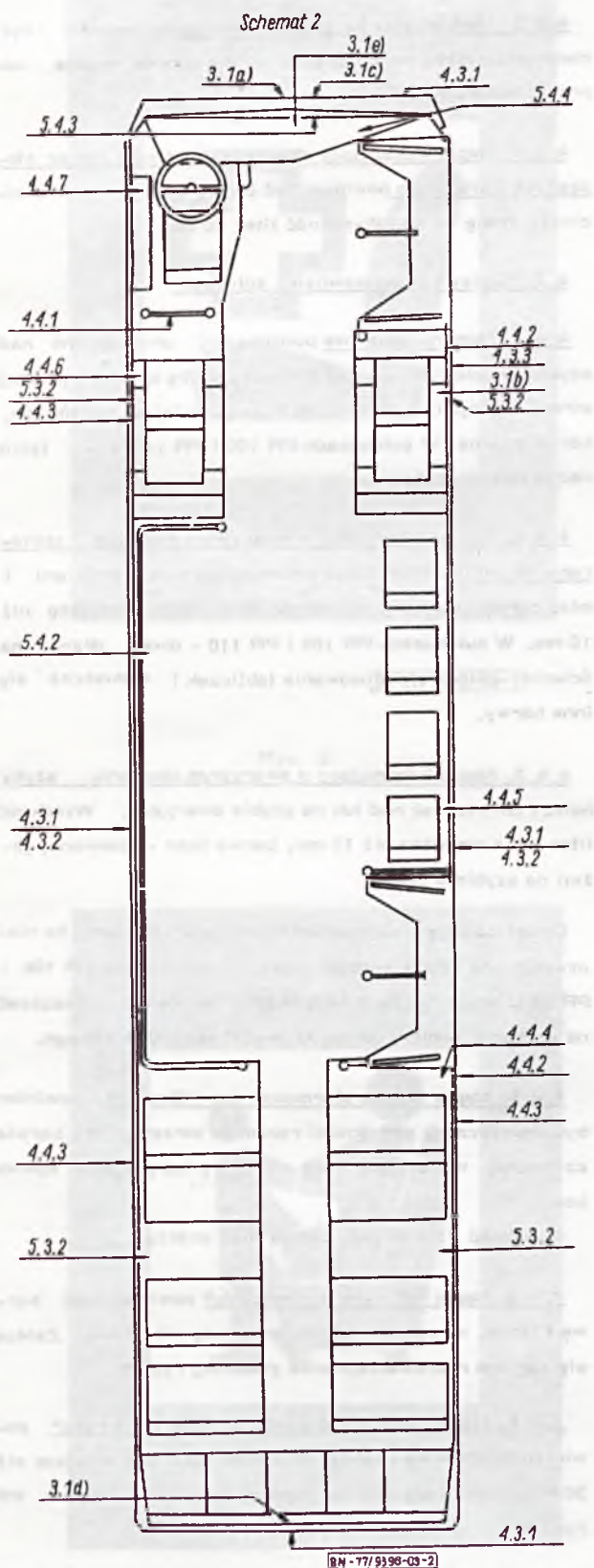
c) tablica liniowa przednia powinna być umieszczona w specjalnych uchwytach przed przednią szybą czołową, po prawej stronie;

d) tablica liniowa tylna powinna – być umieszczona w specjalnych uchwytach wewnątrz autobusu, po prawej stronie tylnej szyby lub w autobusach PR 100 i PR 110 na osi autobusu poniżej górnej krawędzi tylnej szyby; dopuszcza się umieszczenie jej na zewnątrz autobusu;

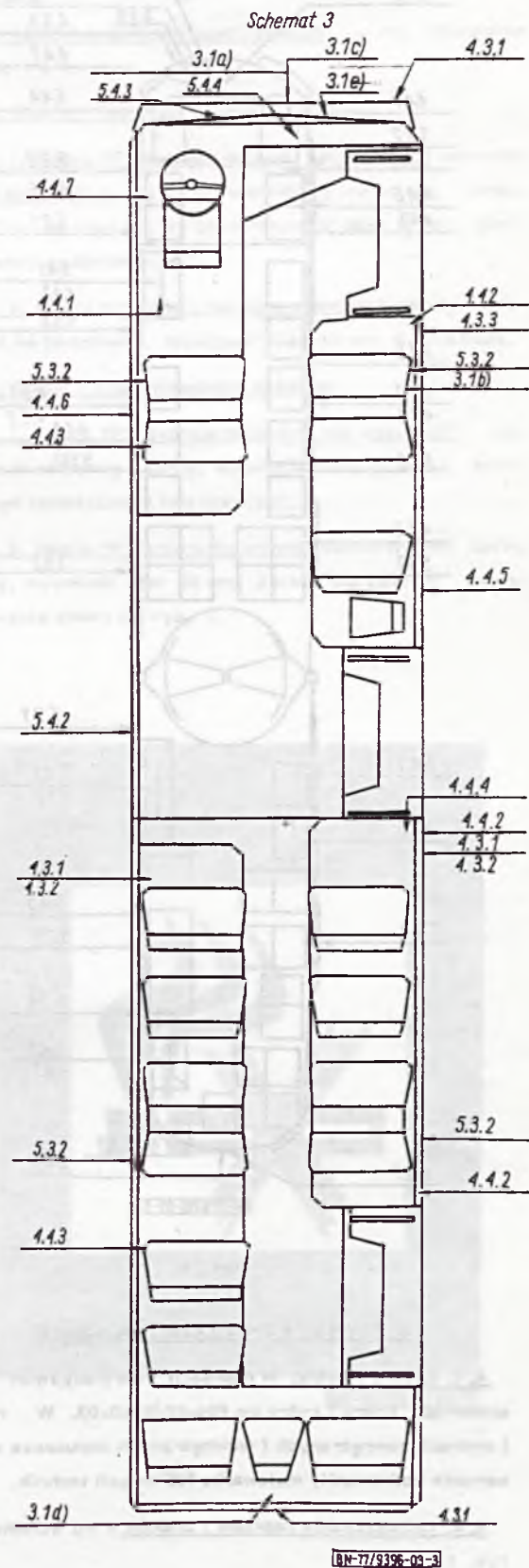
e) tablica "Zjazd do zajezdni" wystawiana jest za czołową szybą z prawej strony kierowcy.

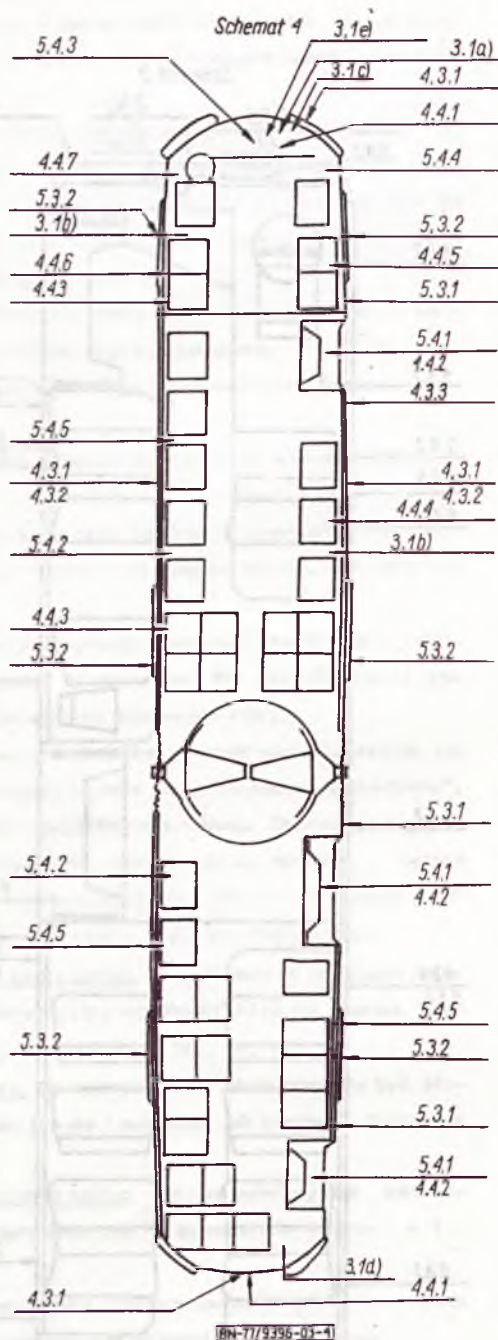
Rys. 1

Rys. 2

Rys. 3

Rys. 4

4. NAPISY I ZNAKI OBOWIĄZUJĄCE

4.1. Litery i cyfry. W napisach informacyjnych należy stosować litery i cyfry wg BN-67/9310-03. W napisach i znakach zewnętrznych i wewnętrznych dopuszcza się stosowanie kalkomanii, malowania lub innych technik.

4.2. Umieszczanie napisów i znaków - wg schematów na rys. 1 ÷ 4.

4.3. Napisy i znaki na zewnątrz autobusu

4.3.1. Numery taborowe powinny być dwuelementowe o barwie żółtej i podcieniowane barwą czarną, o wysokości

co najmniej 200 mm, grubości w miejscu najszerszym 40 mm i grubości w miejscu najwęższym 25 mm.

4.3.2. Herb miasta lub przedsiębiorstwa powinien być malowany według wzoru przyjętego dla danego miasta lub przedsiębiorstwa.

4.3.3. Napis wskazujący dopuszczalną liczbę miejsc siedzących i stojących powinien być barwy żółtej, wyraźnie odcinającej się od tła. Wysokość liter 20 mm.

4.4. Napisy i znaki wewnątrz autobusu

4.4.1. Numery taborowe powinny być umieszczone nad szybami czołowymi lub nad pierwszą szybą boczną z prawej strony i tylnymi. Wysokość cyfr - nie mniejsza niż 100 mm, barwa czarna. W autobusach PR 100 i PR 110 U - tylko nad przednią szybą.

4.4.2. Napis informujący o awaryjnym sposobie otwarcia drzwi powinien być umieszczony nad drzwiami i mieć barwę czerwoną, wysokość liter nie mniejszą niż 10 mm. W autobusach PR 100 i PR 110 - obok drzwi, na ścianie. Zaleca się stosowanie tabliczek i dopuszcza się inne barwy.

4.4.3. Napis informujący o awaryjnym usuwaniu szyby należy umieszczać nad lub na szybie awaryjnej. Wysokość liter - nie mniejsza niż 10 mm, barwa liter - czerwona, jeżeli na szybie - biała.

Dopuszcza się uzupełnienie napisu ostrzeżeniem, że nieuzasadnione użycie będzie karane. W autobusach PR 100 i PR 110 U napis "wyjście bezpieczeństwa" należy umieszczać na szybach, poniżej górnej krawędzi otworu okiennego.

4.4.4. Napis "Linka alarmowa" lub "Sygnał" powinien być umieszczony nad oknami razem ze strzałką o barwie czerwonej, wskazującą linkę alarmową lub przycisk dzwonek.

Wysokość liter 20 mm, barwa liter czarna.

4.4.5. Napis "Miejsce dla inwalidy" powinien mieć barwę czarną, wysokość liter nie mniejszą niż 20 mm. Zaleca się zamiast napisu stosowanie znaku wg rys. 5.

4.4.6. Napis "Miejsce dla osób z dziećmi na ręku" powinien mieć barwę czarną. Wysokość liter nie mniejsza niż 20 mm. Zaleca się zamiast napisu stosowanie znaku wg rys. 6.

4.4.7. Napis podający telefony Centrali Ruchu, Pogotowia MO i Pogotowia Ratunkowego należy umieszczać z lewej strony stanowiska kierowcy, na bocznej ścianie. Wysokość liter - 10 mm, barwa - czerwona.

BN-77/9396-03-5

Rys. 5

BN-77/9396-03-6

Rys. 6

5. NAPISY I ZNAKI NIEOBOWIĄZUJĄCE

5.1. Litery i cyfry - wg 4.1.

5.2. Umieszczenie napisów i znaków - wg schematów na rys. 1 ÷ 4.

5.3. Napisy i znaki na zewnątrz autobusu

5.3.1. Napis "Po sygnale odjazdu nie wsiadać" powinien mieć barwę żółtą, wyraźnie odcinającą się od tła, wysokość liter 20 mm i należy go umieszczać obok drzwi, poniżej listwy podokiennej.

5.3.2. Napis podający ciśnienie w oponach należy umieszczać na błotnikach. Wysokość liter 10 mm, barwa biała.

5.4. Napis i znaki wewnątrz autobusu

5.4.1. Napis "Po sygnale odjazdu nie wysiadać" powinien mieć barwę czarną, wysokość liter 20 mm i powinien być umieszczony nad drzwiami.

5.4.2. Napis "Palenie wzbronione" powinien mieć barwę czarną, wysokość liter 20 mm. Zaleca się zamiast napisu stosowanie znaku wg rys. 7.

BN-77/9396-03-7

Rys. 7

5.4.3. Napis "W czasie jazdy rozmowa z kierowcą zabroniona" powinien być umieszczony na szybie czołowej i mieć barwę czarną, wysokość liter nie mniejszą niż 20 mm.

5.4.4. Napis "Nie ograniczać widoczności" należy umieszczać po prawej stronie nadwozia lub na ścianie czołowej. Wysokość liter nie mniejsza niż 20 mm, barwa liter - czarna.

5.4.5. Napis "W czasie jazdy trzymać się poręczy i uchwyty" należy umieszczać na wprost drzwi wejściowych.

Wysokość liter 20 mm, barwa liter - czerwona.

Dopuszcza się stosowanie dodatkowych znaków i napisów informujących, jak np. znak o miejscu kasownika biletowego, znak wskazujący drzwi, którymi można wprowadzać wózki dziecięce, promień zachodzenia karoserii w wozach przegubowych itp.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę - Instytut Kształtowania Środowiska.

2. Istotne zmiany w stosunku do BN-67/9396-03

a) wprowadzono możliwość zastąpienia napisów znakami informacyjnymi,

b) znaki i napisy rozdzielono na obowiązujące i nieobowiązujące,

c) wprowadzono postanowienia o malowaniu i znakowaniu autobusów typu Berliet-Jelcz.

3. Normy związane

BN-67/9310-03 Tabor kolejowy. Pismo

BG PW
BN. 003742

4000000342097